

מה עושים כשאחד ההורים הופך לסייעודי? המדריך המלא

זה יכול לקרות לכל אחד ובלי התרעה מוקדמת: אחד ההורים הופך לסייעודי והמשפחה נדרשת לדאוג לסיידור במוסד מתאים, לפעמים ממש מהיום למחר. איך ממשיכים מכאן ולמי פונים? ריכזנו את כל המידע החיוני לשעת המשבר, שיעזור להתמצא במרחב הבירוקרטי החדש, צעד אחרי צעד. כתבה ראשונה בסדרת "טופס 17"

41 תגובות

אריאלה איילון | 00:40

תגיות: אשפוז סייעודי ביטוח סייעודי

האזינו לכתבה 10 דקות

בתחילת חודש מאי האחרון נפלו השמיים על יפית יפרח ועל ארבעת אחיה, כשאימם הפכה לסייעודית. "זה קרה קצת יותר משבוע אחרי שהיא חזרה מטיול מאורגן בחו"ל", היא מספרת. האם, 75, חולה באחד ממסתמי הלב, לא נתנה למחלה להאט או לשבש את אורח חייה. "אימא הייתה אישה דינמית ופעילה עד כדי כך ששכחנו כולנו את המסתם הלא תקין", אומרת יפרח. "ואז, קצת אחרי שהיא חזרה מחו"ל, הבחנו שהיא מעט מבולבלת, אבל לא ברמה מדאיגה".

4 צפייה בגלריה

לעתים נדרשים למצוא פתרון להורים בתוך ימים ספורים. למי פונים? (צילום: shutterstock)

עוד בנושא:

- [ההורה הפך סיעודי? כך תדעו מה מגיע לו](#)
- ["הפסקתי לעבוד, הייתי עם ההורים 24/7": האנשים שעצרו הכול כדי לטפל בبن משפחה סיעודי](#)
- [מי יטפל במטפל: איך החיים מתהפכים כשבן משפחה הופך להיות לנכה סיעודי](#)

ילדיה ייחסו את השינוי בהתנהגותה לעייפות מהטיול ובכל זאת שכנעו אותה לפנות לרופא המשפחה. "היא עברה סדרת בדיקות דם שתוצאותיהן היו תקינות. גם לשאלות הרופא היא ענתה באופן ענייני ומדויק והתרשמו שהיא חוזרת לעצמה", משחזרת יפית. עד שבאחד הבקרים של אותו שבוע, התקשר אליה אחד מבניה, כמנהגו מדי בוקר. האם לא ענתה לשיחה. "אחי נסע לבית במהירות ומצא את אימא שלנו בווה ליד החלון, לבושה בשני זוגות מכנסיים ולא מזהה את הבן שלה".

מציאות חדשה ומפחידה

רק בהדמיית ה-CT השלישית במלר"ד שיבא זוהה האירוע המוחי. במהלך הבדיקות איבדה האם את הכרתה והועברה, מונשמת, ליחידה לטיפול נמרץ במחלקה לשבץ מוחי. "במשך עשרה ימים עשינו תורנויות סביב המיטה שלה, האמנו שהיא תתעורר מהתרדמת ותזהה אותנו. אבל גם אחרי שזה לא קרה, עדיין סירבנו לקבל את העובדה שאימא שלנו, הפעילה, כבר איננה, ובמקומה יש לנו אימא סיעודית מורכבת".

ביום ה-11 לאשפוז, מפיל עליהם הצוות הרפואי פצצה נוספת: "מיצינו את הטיפול ואין לנו יותר מה להציע לה", הודיעה אחת מרופאות המחלקה לבני המשפחה "אנחנו מבקשים שתפנו אותה כבר מחר". "בכנות, אני לא יודעת מה טלטל אותנו יותר, זה שאימא לקתה באירוע מוחי או הידיעה שאנחנו צריכים לדאוג לה מעכשיו לעכשיו למחלקה סיעודית, כשאין לנו שמץ ידיעה איך מתחילים בכלל לגלגל את הפקעת הבירוקרטית הזו", אומרת יפרח.

"בכנות, אני לא יודעת מה טלטל אותנו יותר, זה שאימא לקתה באירוע מוחי או הידיעה שאנחנו צריכים לדאוג לה מעכשיו לעכשיו למחלקה סיעודית, כשאין לנו שמץ ידיעה איך מתחילים בכלל לגלגל את הפקעת הבירוקרטית הזו"

"עמדנו חמישה אחים בוגרים, נבוכים ולגמרי אבודים, מול המציאות החדשה והמפחידה הזו". לדבריה, איש מהצוות הרפואי לא הושיט להם יד ונידב להם מידע. "וכשאנחנו כל כך חסרי אונים, חיפשנו בגוגל בית אבות שיתאים לאימא, כי זה היה המקור היחיד שעמד לרשותנו".

למזלה, יפרח שיתפה במצוקה הגדולה חברה לעבודה, שבזכות ניסיונה בנושא קישרה בינה לבין רופא גריאטרי. "הוא עשה לנו סדר בהתנהלות, ובזכות הצעותיו היעילות, בדקנו מספר אפשרויות ובחרנו במחלקה סיעודית מתאימה לאימא".

הסיפור של יפית הוא הסיוט של כולנו, כשאחד מההורים הופך סיעודי והמשפחה נדרשת לפנות את המיטה ולדאוג לסידור במוסד מתאים - בהנחה שוויתרתם על טיפול סיעודי בסביבה הביתית בסיוע מטפל. איך ממשיכים מכאן ולמי פונים? ריכזנו את כל המידע החיוני לשעת המשבר, שיעזור להתמצא במרחב הבירוקרטי החדש צעד אחרי צעד.

שההורה הפך סיעודי עולה הצורך להתחלף בתפקידים (Ground Picture/shutterstock)

Promoted Links by Taboola

How Amal Clooney Looks Without Makeup Is Tough To Handle

Loan Insurance Wealth

How The Perfect Female Body Looked Like 100 Years Ago (and every decade since)

Housediver

מאיפה באמת הגיעה המשפחה שלכם? התשובה נמצאת בניו יורק

יהדות

תחנה ראשונה: עובדת סוציאלית

"העובדות הסוציאליות בבתי החולים מהוות את החוליה הראשונה בשרשרת הבירוקרטיה, שפונה למשפחה מיד אחרי שזו מתבקשת לחפש להורה מחלקה סיעודית", אומרת שרי לבל, עו"סית במחלקה פנימית בסורוקה.

הצעד הראשון הוא לכנס את כל בני המשפחה. "כשההורה הפך סיעודי עולה הצורך להתחלף בתפקידים, להיות ההורה של ההורה, להחליט בשבילו ולקחת עליו אחריות, כשכל החלטה תהיה דרמטית והתפקיד שלי הוא לתווך את המידע באופן בהיר וברור", היא מסבירה.

"המהלך הראשון שלי הוא פנייה בשמם למשרד הבריאות, בבקשה לקבל קוד עבור האשפוז הסיעודי - שיוזיל או יפחית את עלות האשפוז במחלקות הסיעודיות שבבתי האבות. במקביל, אני מציידת את בני המשפחה בשאלונים ומנחה אותם איך למלא ולהעביר אותם למשרד הבריאות.

אשפוז במחלקה סייעודית (אישור לאשפוז בקוד)

מה צריך?

כל אשפוז במחלקה סייעודית במוסד דורש הוצאת קוד של משרד הבריאות

מה עושים?

1. מבקשים את טופס ההפניה הראשוני מעו"סית המחלקה, מלשכת הבריאות הקרובה או מורידים באתר
2. ממלאים את טופס ההפניה שכולל מידע רפואי של ההורה
3. מצרפים צילום תעודת זהות, טופס רפואי תפקודי שמילאו רופא או אחות המחלקה ומשקף את מצבו העדכני ומכתב סיכום מרופא המשפחה

לאן מעבירים?

למשרד הבריאות באחת מהדרכים הבאות:

1. ידנית או בדואר - ללשכת הבריאות המחוזית שקרובה למגורי ההורה
 2. בדוא"ל
 3. בפקס
- * הפרטים מופיעים בגוף השאלון

למה מחכים?

להודעת משרד הבריאות שתגיע אליכם באמצעות SMS או לכתובת המייל שלכם, המאשרת את קבלת המסמכים.

לעיתים תתבקשו לצרף מסמכים נוספים. לאחר קבלת כל החומר מתכנסת ועדת סיווג שמחליטה תוך 10 ימים אם ההורה מתאים לאשפוז סיעודי או מציעה פתרון במסגרת אחרת

"חשוב לי", מדגישה לבל, "לתת משימות לבני המשפחה, כדי שירגישו שבאירוע קורע הלב הזה, המערכת לא זרקה את ההורה שלהם 'לאיזה מוסד', אלא שהם אלה שחיפשו ומצאו את האופציה המיטבית להורה שלהם. אני מציידת אותם ברשימה של בתי אבות רלוונטיים וממליצה שיבקרו לפחות בשניים מהם ויתרשמו".

בזמן שממתינים לתשובת משרד הבריאות, יש לבדוק את מצב הביטוח הסיעודי.

תחנה שנייה: ביטוח סיעודי

"משנת 2019 הפסיקו חברות הביטוח לשווק [פוליסות סיעוד](#) חדשות, אך הן שומרות על זכויותיו של כל אדם שרכש פוליסה לפני תאריך זה", אומר ד"ר אודי פרישמן, מומחה לביטוחי בריאות וסיעוד.

כאשר ההורה מחזיק בפוליסה סיעודית של הקופה בנוסף לזו של חברת ביטוח פרטית - האם אפשר למצות את שתיהן במקביל?

"אין כל מניעה חוקית למצות כל פוליסה שעליה שילם המבוטח".

ביטוח סיעודי. לקרוא את האותיות הקטנות בפוליסה (צילום: Shutterstock)

למי פונים ובאיזו דרך?

מורידים טופס תביעה מאתר המבטחת, ופונים בשם ההורה למוקד הקופה ולחברת הביטוח, בתביעה למימוש הביטוח הסייעודי."

האם חברות הביטוח, אלה שבהסדר עם הקופה והחברות הפרטיות, מערימות קשיים?

"לא במתכוון, אבל מדובר בהליך שעושי להתמשך לעיתים על פני חודשים. בחלק מהמקרים, חברות הביטוח ישלחו רופא מטעמם שיבדוק את הקשיש הסייעודי, גם במוסד שבו הוא נמצא, כדי להחליט אם לאשר או למנוע את הזכאות למימוש הפוליסה."

גם אחרי שמשרד הבריאות כבר הגדיר את ההורה סיעודי או תשוש נפש?

"כאן יש משמעות לאותיות הקטנות שכתובות בכל פוליסה, שעליה חתם ההורה. בחלק, אם לא ברוב המקרים, אין הלימה בין הגדרת משרד הבריאות להגדרת חברת הביטוח מה נכלל תחת סיעודי/תשוש נפש."

איך נדע להתמצא בסבך הבירוקרטי הזה?

"ההליך גוזל זמן רב והתמצאות בתחום ולכן מומלץ לגייס בן משפחה שיעבוד על זה ורק על זה, או להיעזר בשירותי עו"ד או איש ביטוח הבקיאים בנושא."

תחנה שלישית: יש קוד אשפוז, לאן ממשיכים מכאן?

במקביל למילוי הטפסים, מקבלת המשפחה מעו"סית המחלקה או באמצעות משרד הבריאות את רשימת בתי האבות הסייעודיים המאושרים ומפוקחים על ידיו.

ד"ר לודמילה זיינברג, גריאטרית מחוז מרכז של הכללית: "הפרטים על כל בית אבות שבאישור משרד הבריאות, שקופים לציבור באתר המשרד. כדאי לנפות מרשימת המוסדות את המקומות הרחוקים ולהעדיף את הקרוב לכם ביותר, מכיוון שביקור ההורה חיוני לשני הצדדים".

אבל איך נדע במה לבחור?

יש לחזור ולוודא שהמקום מאושר על ידי משרד הבריאות, מהלך שיבטיח לכם שהמקום מתנהל על פי סטנדרטיים שהגדיר המשרד, כגון: רופא זמין 24/7, אחות מוסמכת בכל משמרת, דיאטנית, פיזיותרפיסט, מרפאים בעיסוק והפעלת הקשיש בתעסוקה יומית הכוללת גם חשיפה למוסיקה, עבודות יד, טיפול בגינה ופעילויות פנאי משמחות כגון: הופעות אומנים במקום".

התרשמתם לטובה? הגיעו שוב למקום, ללא הודעה מוקדמת ובשעות שונות (Suwin/shutterstock)

בחרנו בשלוש אופציות מוסדיות, איך מתקדמים מכאן?

עורכים שיחה טלפונית ראשונית עם הנהלת המקום. מבררים אם במקום אכן מועסקים כל בעלי המקצוע שהוגדרו על ידי משרד הבריאות, כמה עובדים בכל משמרת, מהו סדר היום ועד כמה הוא מגוון.

מבקשים לבקר במוסד. שימו לב לניקיון המטופלים, הצוותים והמקום. בדקו את האוכל - כיצד הוא מוגש והאם הוא חם וטרי? הסתובבו בחדרים, בשירותים ובחדרי המקלחת ובדקו אם הם מאובזרים באמצעים שיקלו על הקשיש הסייעודי. ולא פחות חשוב: יש במקום ריח של שתן חריף? זה הזמן לברוח משם.

התרשמתם לטובה? הגיעו שוב למקום, ללא הודעה מוקדמת ובשעות שונות. דברו עם בני המשפחות של מאושפזים, עם אנשי הצוות, בדקו שהמקום מוגן באמצעות מצלמות אבטחה וכי מוצב שומר בכניסה.

ומה לגבי המימון?

אחת משלוש אפשרויות:

מימון פרטי - במחיר שיכול להגיע גם ל-16 אלף שקל ואף יותר לחודש אשפוז.

החזר מהביטוח הסייעודי - לרוב עם תקרת החזר של עד 80% מעלות האשפוז, כאשר גובה הסכום נגזר ממועד ההצטרפות לביטוח ותנאי הפוליסה ולרוב נע בין 4,500 ל-10,000 שקל בחודש בביטוח הסייעודי הקבוצתי (דרך קופות החולים). בכל מקרה, תקופת ההמתנה בפוליסה של הביטוחים הסייעודיים היא 60 ימים. משמעות הדבר שגם כשיש ביטוח, הוא ישולם רק לאחר 60 ימים מהמועד שבו המבוטח הפך לסייעודי.

אשפוז במימון מלא או חלקי של המדינה.

אשפוז סייעודי במימון המדינה

מי זכאי?

קשישים סייעודיים או תשושי נפש ללא ביטוח סייעודי, שאין ביכולתם וביכולת בני משפחתם לממן את עלות האשפוז במחלקה סייעודית, מקבלים מימון מהמדינה. גובה המימון ניתן בהתאם למצבם כלכלי של המטופל ובני משפחתו

מה עושים?

קשישים סייעודיים או תשושי נפש ללא ביטוח סייעודי, שאין ביכולתם וביכולת בני משפחתם לממן את עלות האשפוז במחלקה סייעודית, מקבלים מימון מהמדינה. גובה המימון ניתן בהתאם למצבם כלכלי של המטופל ובני משפחתו

אפשר עזרה?

ניתן לפנות למוקד סיוע טלפוני: 1299 או להיעזר בשירותי חברות השמה פרטיות, שתמורת תשלום גבוה יחסכו מכם את העיסוק סביב אשפוז ההורה הסייעודי

כמה זה עולה?

גובה ההשתתפות העצמית של כל אחד מילדי המטופל

אשפזתם את ההורה? זה גם הזמן לשקול פנייה לבית משפט לשם הוצאת אפוטרופסות גוף או כללית, בהתאם למצבו.

מי זמין לעזור לכם?

- [קול הבריאות](#) - מוקד הפניות של משרד הבריאות: *5400, [טופס מקוון](#). באתר או בדוא"ל: moked1299@mail.gov.il
- המשרד לשוויון חברתי: *8840
- עמותות "למען הקשיש", שפועלות ביישובים רבים
- אתר [כל זכות](#)